

La novel·lista ebrenc per excel·lència

Emigdi Subirats
escriptor

Onada Edicions, de Benicarló, és una editorial que està realitzant una feina extraordinària impagable, atès que, des de la seua fundació, ha apostat fermament pels autors i per les autores de les comarques centrals dels Països Catalans. La nostra, que és terra de cruïlla, ha trobat en les lletres escrites en català un altre eix vertebrador de notable rellevància. El 2010 els seus impulsors van instaurar la col·lecció *La nostra gent*, que aplega apunts biogràfics de grandíssims intel·lectuals, escriptors i artistes ebrencs com: Gerard Vergés (ja traspassat), Jesús Massip, Manuel Pérez Bonfill o Joan Panisello, als quals acompanya la del polític mediàtic Manuel Milian Mestre, natural del Forcall. A principis de la primavera, quan broten les flors amb tota mena de colors i olors, serem voluntàriament retòrics i romàntics, traurà a la llum la biografia de Francesca Aliern, la novel·lista més impregnada de regust a l'Ebre de les que es fan i es desfan, de la

qual en soc autor.

Mantinc una estreta relació d'amistat personal amb la Paquita des de fa molt temps, així com gran admiració per l'univers novel·lístic de la Francesca que conec pam a pam. Dos noms per a la mateixa persona! L'ha bastit a través de vivències profundes, humils, casolanes i rurals a redós d'un riu amb gran cabal, que ha donat vida a oficis diversos, les persones que els han tirat endavant han experimentat vivències úniques.

La Francesca, la novel·lista, s'ha convertit en la regina, d'arrel republicana, de la gran festa del llibre a les nostres terres. El Sant Jordi ebrenc és ja la seua gran festa. Què seria d'un Sant Jordi a la riba baixa de l'Ebre sense una de les seues novel·les? No és una frase retòrica, és una realitat palpable des de fa anys i panys per als amants de la lectura.

Hi aconsegueix habitualment el rècord de vendes. A més, és l'autora més llegida a gairebé totes les biblio-

teques territorials i la més convidada a llurs Clubs de lectura. Tot plegat, s'ha sabut guanyar un gran nombre de lectors i llur fidelitat, l'admiració d'aquells que devoren totes les seues obres i anhelan que vegi la llum la propera.

Se'ns presenta com a mestra en la transmissió de molt bones vibracions mitjançant la seua conversa planera i casolana. Sap com cap altre literat comunicar tota mena de sentiments molt humanitzats, els quals els lectors es fan propis i enlairen.

Tots els personatges de la seua ja llarga llista de novel·les, una vintena, formen part de la classe obrera. Són sofridors de la societat, la qual, a voltes, els ha discriminat i condemnat al no-res. Ens trobem amb protagonistes dèspotes, imatge viva del model de societat on vivim en la qual qui més té es creu amb el dret d'imposar la seua llei, al costat de ferms lluitadors que saben què volen i, alguna vegada, fins i tot se'n surten.

El dialecte ebrenc és ben present en tot un seguit de narracions que agafen uns tons mítics, ja que ens recreen de manera acurada. El parlar d'una terra és l'essència dels seus habitants, i aquest fet no podria ser tractat de manera casual per una novel·lista que crea la seua ficció per tal que esdevingui l'espill d'allò que som.

A l'esmentat recull biogràfic he intentat fer cinc cèntims de la seua personalitat. Una dona nascuda a Xerta, fet que no és casual sinó que és l'essència del seu viure, la qual de manera autodidacta aprèn el món de les lletres. Durant els seus anys joves, va voler viatjar així com rebre formació universitària, però les necessitats familiars i econòmiques li varen impossibilitar. Volia viure món (ser una persona de món), tot i que reclosa a la seua població natal ha sabut ser la gran ambaixadora d'un model de viure centenari. Volia fer grans vols i ha acabat retratant el món que coneixia!

El conte curt i, sobretot, la novel·la, han estat gèneres ideals per expressar i retratar aquest món a descobrir. Poques autores han esdevingut l'espill de la terra on viuen, fet que l'esperona. El viure vora l'Ebre, la ruralitat i els quefers humils esdevenen universals a través d'unes narracions que ens situen en el lloc que pertoca dintre de les nostres lletres.

Xerta és ja un dels paisatges literaris a descobrir de la literatura catalana. L'autora ja ha fet el pas. Una portada històrica de la revista *El Temps*, publicada a València, la situa al costat de les grans veus narradores catalanes. És la nostra veu! Regust d'Ebre.